

***Izvajanje podporne sheme za električno
energijo proizvedeno iz OVE ali visoko
učinkoviti SPTE***

- OBDOBNO POROČILO -

Za obdobje: **od 1.1.2023 do 30.9.2023**

Datum: 28.12.2023

1. Elektrarne v sistemu podpor

Konec septembra 2023 je podporna shema obsegala **3.631 enot s skupno nazivno močjo 392 MW (september 2022: 3.757 enot z nazivno močjo 398 MW)**.

Podrobnejša razporeditev je prikazana v tabeli v nadaljevanju.

Tabela 1: Elektrarne v sistemu podpor - stanje 30.9.2023

Tip naprave	Moč v kW	Število
Bioplinarne	13.585	20
Elektrarne na lesno biomaso	16.668	37
Hidroelektrarne	17.456	75
Individualno	930	1
Sončne elektrarne	265.387	3.210
SPTe na fosilna goriva	74.809	286
Vetrne elektrarne	3210	2
Skupaj	392.046	3.631

V obdobju januar - september 2023 so bile pripravljene pogodbe za 97 entitet (prvih 9 mesecev leta 2022 - 55 entitet), ki so vstopile v podporno shemo na novo, zaradi spremembe lastništva, spremembe vrste podpore ali druge spremembe.

Realizacija naprav v podporno shemo iz javnih pozivov pomeni število naprav, ki je vstopilo v podporno shemo na način, da so bili izbrani na javnem pozivu Agencije za energijo, pridobili odločbo o prejemanju podpore in vstopili v podporno shemo OVE SPTe.

Glede na vrsto izbrane podpore, je imelo konec septembra 2023 69 odstotkov vseh elektrarn v shemi kot vrsto podpore izbrano »obratovalno podporo«, delež po moči pa je še višji in sicer 80 odstotkov.

2. Izplačila podpor

V prvih devetih mesecih leta 2023 je bilo izplačano za približno 5,9 odstotka več podpor kot v prvih devetih mesecih leta 2022 ob tem pa je bilo proizvedene za 18,2 odstotka manj električne energije.

Povprečna višina izplačane podpore v prvih devetih mesecih letošnjega leta znaša 164,34 EUR/MWh, kar je bistveno višje od povprečne izplačane podpore v enakem obdobju leta 2022 (126,24 EUR/MWh).

Tabela 2: Proizvedena elektrika in povprečna izplačana podpora v prvih devetih mesecih leta 2023 in 2022

Obdobje	januar-september 2023	januar-september 2022
Količina električne energije (GWh)	502,87	614,39
Izplačila podpor po pogodbah (v mio EUR brez DDV)	82,29	77,68
Povprečna podpora (v EUR/MWh)	163,34	126,24

**povprečna izplačana podpora je izračunana na nezaokroženih vrednostih*

Proizvodnja elektrarn je odvisna tudi od vremenskih pogojev. V nadaljevanju navajamo ključne vremenske indekse (primerjave glede na podatke o dolgoletnih povprečjih Agencije RS za okolje, 1971-2000). Povprečna temperatura v obdobju prvih šestih mesecev letošnjega leta je bila nad dolgoročnim povprečjem (indeks glede na 30-letno povprečje je znašal 1,075). V opazovanem obdobju je bilo količina padavin precej nad dolgoletnimi povprečjem (indeks 1,175), nekoliko nad dolgoletnim povprečjem pa je bilo tudi trajanje sončnega obsevanja (indeks 1,018).

VREMENSKI INDEKSI (primerjava glede na 30-letna povprečja 1971-2000, vir podatkov: ARSO)		
Temperatura (stopinje C):	I - IX 2023: 1,075	(I - IX 2022: 1,095)
Trajanje sončnega obsevanja (ure):	I - IX 2023: 1,018	(I - IX 2022: 1,191)
Padavine (mm):	I - IX 2023: 1,175	(I - IX 2022: 0,785)

Primerjava prvih devetih mesecev leta 2023 z enakim obdobjem v letu 2022 kaže bistveno drugačno sliko proizvodnje in izplačil za enote v podporni shemi. V nadaljevanju prikazane razlike so predvsem posledica preslikave cen iz energetskih trgov na referenčne cene elementov, na podlagi katerih so določene višine podpor v podporni shemi. Posebej je potrebno omeniti dva elementa, to sta referenčna tržna cena električne energije in referenčna cena zemeljskega plina. Največji vpliv na shemo OVE in SPTE ima referenčna tržna cena električne energije, ki se je dvignila na 180 EUR/MWh in je negativno vplivala na vse obratovalne podpore. Hkrati pa je prišlo do izrazitega dviga referenčne cene zemeljskega plina, kar se je izrazilo v velikem dvigu višin podpor za SPTE enote na zemeljski plin. Kljub temu, da navedeno vpliva le na SPTE enote na zemeljski plin, je sprememba izjemno velika, saj omenjene SPTE enote na zemeljski plin dosegajo približno 40 odstotkov proizvodnje sheme na letni ravni.

Glede na prejšnje leto beležimo padec (evidentirane) proizvodnje pri vseh tipih elektrarn v podporni shemi, ki so predvsem posledica nižjih obratovalnih podpor – v določenih primerih je referenčna tržna cena celo višja od skupnih referenčnih stroškov naprave, kar posledično pomeni, da naprava v aktualnem letu nima dodatne podpore (velja samo za obratovalno podporo). V letu 2023 ima približno 400 enot v shemi višino podpore 0, kar pomeni, da nimajo izplačil za proizvodnjo v letu 2023, prav tako v uradnih evidencah ne beležimo njihove proizvodnje, so pa še vedno vključene v podporno shemo.

Posledica manjše proizvodnje enot v podporni shemi so nižja izplačila sheme OVE in SPTE. Izjema so le izplačila SPTE enot na fosilna goriva. Kot že omenjeno, je vpliv višje cene zemeljskega plina prevladal nad višjo referenčno tržno ceno električne energije, posledica česar je ob 4,5 % nižji proizvodnji tega tipa, kar za 19 mio EUR več izplačil kot v enakem obdobju prejšnjega leta. Preostalim tipom enot je referenčna tržna cena močno zarezala v višino podpore, posledica česar so torej mnogo nižje izplačane podpore.

Izplačila po vrsti naprave so predstavljena v spodnji tabeli.

Tabela 3: Izplačila podpor v prvih devetih mesecih leta 2023

Tip naprave	Proizvedena električna energija (GWh)	Podpora (v mio EUR)	Delež energije (%)	Delež podpore (%)
Bioplinske elektrarne	53,69	1,85	10,7 %	2,2 %
Hidroelektrarne	1,76	0,17	0,3 %	0,2 %
Elektrarne na lesno biomaso	34,96	4,72	7,00 %	5,7 %
SPTe na fosilna goriva	215,85	37,53	42,9 %	45,6 %
Sončne elektrarne	191,75	35,97	38,1 %	43,7 %
Drugo	4,86	2,06	1,00 %	2,5 %
SKUPAJ	502,87	82,29	100	100

*Enote, ki imajo višino podpore v letu 2023 0 EUR/kWh in torej nimajo izplačil, nimajo ovrednotene proizvodnje v okviru evidenčnih podatkov.

Izplačila podpor so izvedena na podlagi prejetih računov s strani upravičencev. Z vzpostavitvijo spletnega portala centra za podpore v letu 2016, se je postopek izdaje računov močno poenostavil in pohitрил za številne upravičence, ki so se na portalu registrirali. Portal ima že več kot 1.800 uporabnikov, kar predstavlja okoli 65 odstotkov vseh upravičencev. Na mesečni ravni je preko portala izdanih že več kot 2.000 računov.

Slika 1: Absolutna primerjava izplačil in relativna primerjava proizvodnje po tipu naprave v prvih devetih mesecih leta 2023/2022

